

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמדו בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שבאי ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו' השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו' השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
החבורים שלו מי שייטיעו בהדפסת
החבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו' השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו' השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוך ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד. ברש"י: נתקשה משה בעשיית המנורה, עד שהראה לו הקב"ה מנורה של אש. וקשה איך יתכן שדבר זה נעלם ממנו והלא דברים קשים מזה הבין מיד. ונראה לבאר, דהנה הקב"ה אמר לו לעשות מנורה אחת שיש בה שבע קנים, וע"י המנורה נחלש הכח של שבע אומות שבארץ כנען. ונתקשה משה ולא הבין מפני מצוה אותה הקב"ה לעשות רק מנורה אחת, כי ידע משה שיש שבעים אומות, ולאחר שיכנסו לארץ ויכבשו את ז' האומות, יכניעו אף את כל שבעים האומות, וא"כ ראוי שיעשה עשר מנורות, וכמו שמצינו שעשה שלמה, וכפי שפירש בספר שפתי כהן הטעם, מפני שבימי שלמה היו כל האומות כפופים תחתיו, ששלמה מלך על העליונים ועל התחתונים, ולכך עשה עשר מנורות של ז' קנים, להחליש את כוחם של כל הע' אומות, ונתקשה משה מפני מה לא נצטווה אף הוא לעשות כן בכדי להכניע את כולם. אולם אכן זה מה שהראה לו הקב"ה שהוא יעשה רק מנורה אחת, כי הוא אינו זוכה להכניסם לארץ ולהכניע להם כל האומות, ורק שלמה המלך שזכה לעשות את התיקון הזה ומלך על העליונים ועל התחתונים, נצטווה לעשות עשר מנורות שהם שבעים קנים. (זרע שמשון אות א.)

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן. מצינו בגמרא (זבחים קב.) שאחר שסירב משה ללכת בשליחות הקב"ה לגאול את ישראל ממצרים, ואמר לפני הקב"ה 'שלח נא ביד תשלח', הפסיד את הכהונה וניתנה לאהרן. ויש להבין מה עונש מדה כנגד מדה יש בזה. וז"ל ע"פ מה שמצינו (קידושין כג:) שהכהנים הם שלוחים של הקב"ה להקריב את הקרבנות, וכן פסק הרמב"ם

תולדות האבני נזר ז"ע

האבני נזר עצמו ידע בבירור את מצבו קודם פטירתו, וסיפר אז בהתפעלות למחותנו תלמידו הרה"ג ר' משה נתן כהנא שפירא אבד"ק קשוינו במח"ס שמן למאור, ואמר כך: הגאון ר' ליבוש הריף בעל מלא העומר מפלאצק, פקפק קודם פטירתו אם גוסס שדינו כחי אם הוא מחוייב בקריאת שמע, והחליט שהיוב בקרי"ש, וקרא קרי"ש ככוונה ונפטר.

והוסיף האבני"ז באנחה: 'איך זוכין לפטירה כזאת?'

מספרים שימים אחדים לפני פטירתו ביקש שיגישו לו את נתיבות עולם של מהר"ל, עיין בו ועשה קמט והניחו, כשבדקו אחר כך ראו שהקמט היה בפרק נתיב היסורים. ביום א' בבוקר י"א אדר, התגברה חולשתו, ופשטה השמועה שהנה קצו קרב, באו כל בני המשפחה ובני העיר והמוני הסידים הרדו וכאו וצבאו על הבית, האבני נזר היה בהכרה מלאה עד נשימתו האחרונה. בבוקרו של אותו יום ביקש להתפלל, אבל רצה מקודם לעשות את צרכיו, בנו השם משמואל ראה את מצבו החמור וביקש לרזו, אבל האבני נזר רמו שיש פנאי, והכין את עצמו בניחותא, התעמף במלית ותפילין והתפלל בישוב הדעת, וכשהגיע בשמונה עשרה לברכת תקע בשופר, סיים 'ברוך אתה ה' מקבץ נדחי עמו ישראל', הפסיק ורמו שיסירו את המלית ותפילין, ומיד התחילה הגסיסה, אבל את הכרתו לא איבד, כשהוציא במקרה את רגלו מן המטה, ניסה אחד מנכדיו להחזירה, רמו לו האבני נזר שלא יגע בו כדין גוסס, והחזיר את רגלו ככוחות עצמו, הגסיסה לא נמשכה הרבה, ובשקט הוציא את נשמתו. (מראה הדשא).

אבל י"ד דאדר הראשון, כיון דלית ביה פרסום ניסא, ולא מקרא מגילה, לא עדיף משאר מגילת תענית, ומותר בהספד ובתענית, עכ"ל.

והנה במגילת תענית איתא: 'את יום ארבעה עשר ואת יום חמשה עשר יומי פוריא אינון, דלא למספד בהון'. והקשה הגמ' (מגילה ה:), דמאי הוסיפו בתקנה זו דאסור בהספד, הרי כבר כתיב מפורש במגילת אסתר 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה'. ותירץ רבא: לא נצרכא [לומר] במגילת תענית דאסור בהספד, אלא] לאסור את של זה בזה, ואת של זה בזה. [דבין הפרזים ובין המוקפים אסורים בין ב"ד ובין בט"ו. דאע"ג דכתיב במגילת אסתר 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה', היינו לכל אחד ביומיה, ולא בב' הימים].

והקשה האבני נזר (או"ח סי' תקט"ו), דחזינו מהגמ' שם, דמגילת תענית מיירי רק בנוגע לאסור של זה בזה, ושל זה בזה, ולא מיירי כלל בנוגע אדר ראשון אם אסור בהספד ותענית או לא. וא"כ איך כתב המהר"ם דכיון דבטלה מגילת תענית, לכן מותר באדר ראשון בהספד ותענית.

וז"ל האבני"ז: המרדכי מביא בשם מהר"ם, דבזמן הזה מותר בהספד ותענית בראשון, כיון דבטלה מגילת תענית, רק חנוכה ופורים דמפורסם ניסא, פורים ע"י מקרא מגילה, אבל אדר ראשון דלית ביה מקרא מגילה, לא עדיף משאר מגילת תענית דבטלה, ע"כ דברי מהר"ם ז"ל. ואינו מובן, דמגילת תענית דפורים היינו לאסור של זה

בזה, אבל כל חד [פרזים ומוקפים] ביומיה, ממגילת אסתר שנאמר ברוח הקודש למדנו, כדאיתא במגילה (דף ה: ורש"י שם), וא"כ מה ראה ממגילת תענית, עכ"ל.

ותירץ האבני נזר בהקדם ג' יסודות: א) קיים חילוק בין 'מצוה' ובין 'איסור' הנוהג ביו"ט, דמצות הנוהגים ביו"ט, יש לקיימם רק פעם אחת ביום, כמו מצות לולב ונר חנוכה, ואין צריך לקיימם עוד. אבל איסורים שנוהגים ביו"ט, נוהג כל היום, דכל היום אסור בהספד ותענית ומלאכה. ב) קיים חילוק בין מה שכתוב במגילת אסתר 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה', ובין מה שאמרו במגילת תענית 'דלא למספד בהון'. דמצד מה שכתוב במגילת אסתר דיש לעשות אותם ימי משתה ושמחה, לא נאמר בזה 'איסור' של הספד ותענית, אלא נאמר בזה 'מצוה' לעשות אותם ימי משתה ושמחה, ורק ממילא אסור בהספד ותענית, כי בזה מבטל המצוה, אבל ביסודו אין זה איסור רק מצוה. ברם במגילת תענית קבעו חז"ל 'איסור' של הספד ותענית. ג) יום י"ד ויום ט"ו הם יומא אריכתא, וגם יום י"ד וט"ו באדר ראשון, הם יומא אריכתא עם י"ד וט"ו של אדר שני.

ולאור יסודות אלו, יוצא איפוא, דבנוגע מצות היום של קריאת מגילה ומשלוח מנות, סגי לקיימם פעם אחת בד' ימים אלו, כי 'מצוה', סגי לקיים פעם אחד ביום, וכל הד' ימים הם יומא אריכתא. אבל בנוגע 'איסור' הספד ותענית של מגילת תענית, אסורים כל הימים, כי איסור נוהג כל היום. אמנם לאחר שבטלה מגילת תענית, בטלה ה'איסור' של הספד ותענית, רק נשאר 'מצוה' לעשות אותם ימי משתה ושמחה, וממילא ליכא עוד איסור של הספד ותענית באדר ראשון, כי מצד

(פ"ו נדרים ה"ג). ולפ"ז מובן בדרך הפשט דאכן יש כאן מדה כנגד מדה, דלפי שמשה סירב לילך בשליחות הקב"ה לישראל, לכך הפסיד גם כן את שליחות הכהונה, שהוא גם כן שליחות עבודה מהקב"ה. (זרע שמשון אות ג).

לע"נ הגה"צ ר' יהודה זרחיה מרדכי לייב חיים ב"ד שפטיה סגל זצ"ל יא"צ ט אדר

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אלקי שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד. במדרש נתחומא (פיסקא א'): ילמדנו רבינו קטן לכמה נימול, כך שנו רבותינו קטן נימול לשמונה, מה טעם כשם שנימול יצחק אבינו, ע"כ. ותמוה מה שאלה היא זו, דזיל קרי בי רב הוא, וגם מה ענין ל'ואתה תצוה'.

ויראה, שיש לומר ב' טעמים על מילה שהיא לשמונה: א) בעוד שהוא קטן אינו מרגיש כל כך היסורין. ולפי טעם זה, אם ידוע לנו שהיה מסכים למול את עצמו כשהוא גדול, אז בודאי שהמצוה היה מרוצה יותר. ועוד, דאז היה פועל בבחירתו המצוה, משא"כ כשהוא קטן שאינו בעל בחירה ואין לו חלק במצוה בעצמה. ב) שכך הוא על פי סוד וטעם המצוה שיהיה לשמונה.

והנה המדרש שם מסיק שמצוה זו של הדלקת נרות ניתנה לאהרן, בשביל שנצטער שלא היה לו חלק בהקרבת

הנשיאים. ונודע כי כל איש צריך לעשות התפעלות למצוה (לקיים המצוה על ידי פעולה, דאע"ג דהמצוה נתקיים ע"י אחרים, מ"מ יש לכל אחד לעשות איזה פעולה להכשר המצוה), דאף שאין המצוה מוטלת עליו, צריך על כל פנים לעשות התפעלות. לזה אמר 'ויקחו אלקי', שעל כל אחד המצוה, אף שלא יהיה עיקר המצוה כי אם ע"י אהרן, על כל פנים צריכין לסייע. והנה מבואר שיותר מה שיפעל אדם בהתפעלות המצוה - עדיף, ואם כן יש לומר דודאי עדיף לימול בגדלות, [דאז הוא מקיים בעצמו המצוה], רק שמא לא יתרצה למול בהיותו גדול, לכך נקבע לשמונה. וא"כ ראוי לומר שאין שמונה זמן קבוע דוקא לשמונה, דכל שכן כשהוא גדול עדיף שמרגיש יותר הצער ופועל בבחירה. ולזה אמר לשמונה **דוקא** עיקר המצוה, והראיה 'כשם שנימול יצחק אבינו', דיצחק ודאי גלוי לפניו יתברך שלא היה נמנע מלמול בגדלות, כדאיתא במדרש עה"פ 'אחר הדברים אלה', אחר דבריו של ישמעאל שהתפאר שנימול בו"ג, ואמר לו יצחק הריני עכשיו בן ל"ז שנה, אילו מבקש לי הקב"ה להשחט אני מעבב, מיד 'והאלהים נסה את אברהם', ע"ש. וא"כ מיצחק מוכח על כרחך שיש בו טעם כמוס, לכן לשמונה דוקא.

לע"נ הגה"ר יחיאל מיכל ב"ד אליעזר דושינסקי זצ"ל יא"צ ט' אדר

פורים קטן. המרדכי (מגילה אות תשפ"ד) כתב וז"ל: אין בין אדר ראשון לאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים, הא לענין הספד ותענית, זה וזה שוין. אמר ר"מ, היינו קודם שבטלה מגילת תענית, אבל בזמן הזה כיון שבטלה מגילת תענית והותרו כל הימים, אין אסורין בהספד ותענית אלא בחנוכה דמתפרסמא מילתא דניסא, ופורים דאית ביה מקרא מגילה,

הבטחת האבני נזר ז"ע 'אם ילמדו בספרים שלי, אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי ממש כמו בחיים'

מתכוננים אנו להוציא לאור עולם ספר
'הגדרות אבני נזר על התורה'
ליקוט מגליונות 'מליצי יושר'
מי שרוצה להנציח שמו בהספר,
או לזכות להבטחת בעל האבני נזר ז"ע,
יתקשר למערכת
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרכת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען יאט חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח וירש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן, וועט עס טוהן פאר אייער יעושה פרייוואט, בנאמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעבענקייט, מיט כוונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- מ'שרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיעורים, די שטיין בלייבט אין דעם אויפגעפאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מ'לאזט אויך וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקען, שהוא עת רצון להתפלל, כדי איר זאלט קענען מיט זאגען די תפילה.
- די ת"ח גייט אליין צום ציון און מ'תפלל נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מ'הישמח משה).
- די שטיין ווערט באגראבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מ'קען אויך אפנעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איר ווילט.
- מ'קען באשטעלען אפאר שטיינער כדי מ'זאל עס לייגען ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובלדיגע אופן פון מכן דורות ישרים זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן הארץ יבער הלב (-אנצידען זיין הארץ צו אריינשטיין), שיתקף לב לשמים לטובה (-ס'רטישט די גאנצע מענטש), וזאתה מלאים (-וועסט ווען זעהט אונזער), מ'קען עס געבען פון מעשה.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

”מיי קינד איז געווארען א אנדערע מענטש, ער לערענט מסדר, ער וויל ענדיגען א מסכתא

”מיי זון בעהט מיר זעקס מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע

”מיי יצחק האט ארויסגעלייגט א פילטער

”איר אב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסנדיג וואס מייין בחור טוהט

”כהאב אינגעווייבען זעהן הצלחה מיט מיינע קינדער נאכען מנדב זיין פאר מייין חברים קינד

שאמר ר' עקיבא 'לעולם יהא אדם רגיל לומר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד', ור' עקיבא הראה להם תיכף שכל הנעשה הוא לטובה, ואמר להו לאו אמרי לכו שכל מה שעושה הקב"ה הכל לטובה. ולא כמו שאמר מקודם 'חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה וכו' לקבלינהו בשמחה', והיינו שאף שיועד שאינו טוב, מ"מ יברך בשמחה. אבל מדת ר' עקיבא היה שהכיר שהמעשה הוא לטובה ממש, ואינו בכלל רע, וכמו שיכירו לעוה"ב דכולו הטוב והמיטיב. וזהו הרע מלב כסיל, 'משתה תמיד' שהוא תמיד בשמחה.

וזה היה שורש נס פורים שהוא זמן מחיית עמלק שהוא שורש יצרא בישא, ואז הכירו הכל הטובה שהיה ע"י גזירת המן, דלולי הגזירה לא היה אופן שיבקשו מאחשוורש לעשות מחיית עמלק ולהרוג מעמו, ורק ע"י גזירת המן נהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם, ואז הכירו

הכל הטובה, ולא היה גזירה רעה מעיקרא כלל, רק סיבה לטובה שיוכלו לעשות מחיית עמלק. ולא כמו גאולת מצרים, שבשעת הצרה היה צרה באמת, רק אח"כ נגאלו הימנה ויצאו לרוחה, משא"כ כאן שהכירו שהיה מעיקרו לטובה, וכמו שאומרים 'כי פור המן נהפך לפורנו', שהגורל היה לטובותינו שנוכל לעשות מחיית עמלק מה שלא היה אפשר בלאו הכי.

והנה בכל המגילה כתיב לשון 'עשיה', 'עושים את יום וגו' לעשות אותם ימי משתה ושמחה'. והיינו שלקיים במעשה קריאת המגילה ומשלוח מנות ומתנות לאביונים, תיקנו רק באדר השני בשנת העיבור וכו', אבל שורש המצוות בלב, כיון ששניהם בשם חודש 'אדר' נקראו, וכשבא הזמן הזה באדר ראשון, ג"כ זמן מחיית עמלק, ומרגיש האדם בלב בחינת משתה ושמחה וטוב לב שיכולים לתקן הלב כסיל לשמאלו שזהו עיקר מחיית עמלק יצרא בישא, וממילא נאסר בהספד ותענית כיון שהוא זמן משתה ושמחה בלב, והיינו שהוא ג"כ זמן התגלות אור תורה שבעל פה, וע"י הרוב חכמה זוכין לתקן הרוב כעס והיינו לעקור ולשרש את הרע מלב כסיל לשמאלו, ולהיות לו רק לב אחד, לב טוב, ו'טוב לב משתה תמיד', ומרגיש השמחה בלב שכל מה שהקב"ה עושה הוא לטובה, וכמו שיכירו לעוה"ב דכולו הטוב והמיטיב. וביום זה שהוא זמן מחיית עמלק, ויכולים לבער הרע מלב כסיל, ולהיות אך לב טוב, יכולים להרגיש היחוד והשמחה בלב, ובזה שוין י"ד שבאדר ראשון ל"ד שבאדר השני, וזה שסיים הרמ"א על זה 'וטוב לב משתה תמיד'.

המצוה דיש לעשות אותם ימי משתה ושמחה, סגי לקיים אותו פעם אחת או ב"ד או בט"ו. וזה שכתב המהר"ם, דכיון דבטלה עכשו מגילת תענית, לכן מותר באדר ראשון בהספד ותענית."

ו"ל האבנ"ז: נראה דמהר"ם סבירא ליה, דהא לענין הספד ותענית זה וזה שוין, [דבין י"ד ובין ט"ו אסורים], ושניא דין הספד ותענית משאר מצוות היום [דאינו נוהג אלא יום אחד], היינו משום דשאר מצוות היום, קום ועשה נינהו, ואין צריך לעשותם רק פעם אחת בשנה פשוטה, והוא הדן בשנה מעוברת - בפעם אחת באדר שני יוצא. משא"כ הספד ותענית ד'איסורא' הוא, ואיסורא כל היום, הוא הדין בשני אדרין, האיסור כל שני הימים כאילו היה יומא אריכתא.

והשתא בקרא דכתיב 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה', הנה המצוה בקום ועשה, והאיסור הוא רק שלא לבטל המצוה, וכיון שהמצוה רק בשני, כמו

שאר מצוות היום, ממילא ליכא איסורא בראשון מקרא, והאיסור בראשון רק מחמת מגילת תענית, דשל זה בזה הא אין חיוב משתה ושמחה, ואעפ"כ אסור. הוא הדין באדר ראשון אף דמצוה לית ביה, אבל איסורא דהספד ותענית אית ביה. ובזמן הזה הא בטלה מגילת תענית, ומעיקר חיוב דמגילה לא נאסר אדר ראשון, דחיוב דמגילה רק קום ועשה שאינו בראשון.

לע"נ הג"ד יהודה ב"ר מאיר קס זצ"ל יא"צ ט' אדר

פורים קטן. בשו"ע (ס"ר תרצ"ז) הביא ב' דעות לענין משתה ושמחה ב"ד שבאדר ראשון, וסיים הרמ"א: וטוב לב משתה תמיד. וכבר כתב בספר אורים ותומים, שנוכל לפרש בלשון השו"ע אף אם לא נתכוונו לזה, דמכל מקום הענין האמיתי נכלל בדבריך הנכתב ברוח הקודש. וכן כאן שסיים בפסוק זה, אף דלכאורה אין לו שייכות לכאן, רק לסיים בדבר טוב. יש לומר בזה, דבפשוטו אינו מובן מה שנאמר 'וטוב לב משתה תמיד', וכי מי שטוב לבו שותה תמיד. ורש"י פירש על השמח בחלקו, וכאילו נכתב 'וטוב לב כמשתה תמיד', אבל גם זה יש להבין, וכי מעליותא היא משתה תמיד, וכמה פסוקים יש במשלי בגנות שותי יין. ואף אם נאמר דמשתה המכוון שהוא שמח תמיד, גם זה אינו מעלה דמצינו (ברכות ל:): חזייה דהוה קא בדח טובא, אמר ליה בכל עצב יהיה מותר.

אך יש לומר ד'טוב לב' הוא מי שלבו טוב שהוריק היצה"ר מהלב כסיל לשמאלו, ויש לו רק לב טוב לב אחד לאביו שבשמים, שגם הלב שמאלי נעשה טוב והוא תמיד בשמחה. וכמו שאמר (פסחים נ.) 'ביום ההוא יהיה ה' אחד, אטו האידינא לאו אחד הוא וכו', לעולם הבא כולו הטוב והמיטיב. ופירש"י שאין שם בשורה רעה. והיינו שבעוה"ז יש היפך הטוב, ואז לא יהיה זה, שיכירו הטובה. ובאמת גם בעוה"ז אומרים פעמיים בכל יום בקריאת שמע ה' אחד. אבל מי שזוכה לזה, מרגיש באמת בשעת קריאת שמע שה' אחד, דכולו הטוב והמיטיב, והיינו שהכל לטובה, וכמו

לע"נ הג"ד שמואל ב"ר פנחס לעווי זצ"ל יא"צ א' אדר ואתה תצוה את בני ישראל. איתא במדרש הנעלם: כשאמר משה להקב"ה 'מחני נא מספרך', נתקיימה קללתו, שבמעשה משכן בפרשת תצוה היה ראוי להזכיר את משה בכל דבר, ונמחה שמו, ע"כ. ועמדו המפרשים על זה, וכי זו תורה וזו שכרה, בשביל שמסר נפשו למען בני ישראל והיה מוכן אף שימחה שמו, לא יזכר שמו. ונראה לפי מה שכתבו בספרים גדולת ראשי הדור תלוי באנשי הדור, ואם הוא גדול ביותר

י"א אדר ג' לסדר תצוה יומא דהילולא של הגה"ק רבי אברהם ב"ר זאב נחום בורנשטיין זי"ע בעל האבני נזר

אם לא עכשיו אימתי? עכשיו הזמן לזכות לברכתו והבטחתו: "אם ילמדו בספרים שלי, אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי ממש כמו בחיים"

עשינו מה שגזרת עלינו, אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

א וזה שהעיר בביאור הגר"א (ס' תרצ"ז) על הרמ"א שכתב דחייב במשתה ושמחה בשני הימים האלו, דזה אינו, כיון דבטלה מגילת תענית.

הגליון בארץ ישראל נתנדב ע"י הרב חיים מאיר בן עלקא שליט"א זכות הצדיקים מליצי ישר יעמוד לו ולמשפחתו ולכל יו"ח להתברך בכל מילי דמיטב

מוסרי הגר' אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל
'מבטיח אני להעושים לטובת נשמותי' אלחנן יוסף בן שמואל וצפורת,
להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה דיין'

'אין בין עולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכות בלבד'. ואז בע"כ אנו צריכין לעשות הכל [וגם לבנות הבית המקדש], רק שיהיה הכל על פי התורה. [ורק אחר בנין בית המקדש יבוא משיח]! וכיון שהשיג יחזקאל את מעמדיו, כי בעוה"ר תמה זכות הראוי לנס, והגאולה יהיה כדברי שמואל, אם כן הוא מוכרח למסור לנו תכנית הבית איך לבנותו. וזה שאמר 'יכלמו מעונותיהם' שגרמו זה שאני צריך להגיד להם עתה את תבנית הבית

כשרופא שניים ניגש לעשות סתימה בשן חולה, הוא מחטט בה קודם לנקותה ולרפאותה, ורק לאחר כן הוא שם בה הסתימה, כי אם ישים את הסתימה בשן לפני שהספיק לרפאותה, יתנפחו פניו וכל גופו יהא בסכנה. כמו שאומר הנביא 'נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים'. ידיד יקר, השתדל לרפאות את נפשך ואת נפש בנך ריפוי ממשי ואמיתי, לא למראית עין בלבד, כי בסופו של דבר לא תצליח לרמות אף אחד, ורק אתה ובנך לבד תישארו מרומים.

דלע"ל, דאם זכו, אז היה בא משה ואהרן ומשיח עמהם בגלוי בנס [והם היו אומרים לנו איך לבנות הבית המקדש].

במעלה, ורחוק מאד מאנשי הדור, לא יוכל להיות ראש לאנשי הדור. אמנם כל זה הוא סתם בראשי וגדולי הדור, לא כן אצל משה רבינו דהיה במדרגה הגדולה מאד, ולפי מדרגתו לא היה יכול להתערב ולהתווכח בין ישראל לצוותם ולפקדם בתורה ובמצוות, רק יען שהיה נבחר מאת ה' להיות הממוצע בין ה' וישראל עמו, עזר לו ה' שיוכל לירד ממדרגתו העליונה ולצוות את בני ישראל מצות ה'. ויתכן שרמז על הדבר הזה לא נזכר שמו במעשה המשכן, שהוא בעצמו לא היה ראוי לכך, כי היה משולל גשמי, והיה במדרגה גדולה מאד שלא היה יכול לצוות את ישראל, רק הדיבור מה' נתן לו כח זה, כו"ה ש"ת אמר לו 'אתה תצוה את בני ישראל', ועל כן היה יכול לצוות אותם.

לע"נ הגר" מרדכי יהודה לייב זק"ש ב"ר שניאור זלמן זאב זצ"ל יא"צ ו' אדר

ועשית בגדי קדש לאהרן אחיק לכבוד ולתפארת. הגר"י ענגיל (אתון דאורייתא כלל י"ט) חקר מאי הצורך של בגדי כהונה, אם בגדי כהונה לצורך העבודה היא, דבגדי כהונה מכשיר **העבודה**. או דאינו מכשיר העבודה, אלא מכשיר **הכהן**, דבלי בגדי כהונה אין כהונתם עליהם, וחסר בקדושת כהן. וכן מורה לשון הגמ' בסנהדרין (דף פג:): "בזמן שבגדיהם עליהם כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם והווי להו זרים". והנה האור החיים כאן כתב וז"ל: ממה ששמש משה בשבעת ימי המלוואים בחלוק לבו, זה יגיד שאין הבגדים מעכבין אלא לאהרן ולבניו, אבל זולת הכהנים תתרצה עבודת הקרבנות בלא בגדים וכו', ולא תחשוב כי הבגדים לצורכי עבודה לבד ויתחייב הדבר ללבושם משה בעבודת ימי המלוואים, ולא כן הוא, דאינם אלא לכבוד ולתפארת והיינו למשרת קבוע לעבודתו, אבל לצד העבודה לבד כשתהיה בזולת אהרן ובניו יעבדו בחלוק לבו, וכמו שכן שמש משה, עכ"ל. וכתב הגר"י ענגיל (בית האוצר מערכת ב-ג כלל י') דמבואר מדבריו כצד השני דבגדי כהונה מכשיר הכהן, וז"ל: מבואר מדברי האוה"ח דאין הבגדים נצרכים לגוף העבודה כלל, ועניינם רק לכבוד ולתפארת למשרת הקבוע לעבודה היינו לאהרן ובניו, שנעשה מפואר ע"י הבגדים, וכשחסר לו זה הכבוד והפאר של הבגדים, הוא גרעון וחסרון במעלת כהונתו וקביעות שירותו, וה"ל כאינו כהן ופסול לעבודה, דה"ל כזר, אבל גוף העבודה אין צריכה כלל לבגדים. ולכן כל שהעבודה נעשית שלא ע"י אהרן ובניו, אין שם צורך לבגדים, כיון דגוף העבודה אינה צריכה להם, והם רק לכבוד ופאר למשרת הקבוע היינו אהרן ובניו. ותיבת 'לבד' הכתובה באוה"ח, במ"ש 'לא [דמשמע דזה גם לצורך עבודה, וגם לצורך הכשר הכהן], אינה מדוקדקת. והנה אמרו בקידושין (דף לו:): דבנות אהרן פסולות לקמיצה והקטרה, והקשו התוס' שם (ד"ה חוץ) דתיפוק ליה דאינם כשרות בנשים לפי שהן מחוסרי בגדים, דאפילו כהנים בזמן שאין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם. ותיצרו דמיירי שלבשו את הבגדים, ואפ"ה

ליכות מב. ה. פ. פ. לשירות והצלחה בכל מעש"י

אמר על הנסים בפורים קטן אם צריך לחזור. נשאלתי ע"י בני דויד הקטן ה"ו, כי אמר 'על הניסים' בפורים קטן, אם צריך לחזור ולהתפלל. והנה כבר איתא מחלוקת הפוסקים אם אמר על הניסים ב"ד, והוא מבני ט"ו מבני ירושלים, עיין במג"א (סימן תרצ"ג סק"א) וט"ז (שם סק"ג) [שפסקו דאין צריך לחזור, והט"ז כתב הטעם כיון שיש קצת שייכות לימים אלו. אולם דעת הב"ח והפ"ח דצריך לחזור].

ואחרי העיון הנ"ל, אם כי מפורש (סימן תרצ"ז במג"א סק"א) דלכר"ע מודים שאין אומרים על הניסים בפורים קטן, מ"מ נ"ל דבדיעבד אינו הפסק ואין צריך לחזור, ואינו דומה למה דאיתא (סימן קי"ד וק"י"ז) לענין אם אמר הגשם בימות החמה, דהתם הוא היפוך מן הברכה, אמנם לענין על הניסים, סתם מתניתין במגילה ד'אין בין אדר הראשון לשני אלא מקרא מגילה ומתנות לאבינוים', א"כ לפי סתמא דמתניתין היה צריך להזכיר על הניסים ג"כ, כשם שמביא הט"ז (סימן תרצ"ז סק"ב) דבפורים קטן ירבה קצת בסעודה כמשמעות לשון המשנה 'אין בין אדר ראשון לשני', ונהי דלכתחילה אין להזכירו כדכתבו הפוסקים, מ"מ בדיעבד לא מעכב, כיון דעכ"פ הוא מענינא דיומא, על כן נ"ל דבין ב"ד דאדר ראשון ובין בט"ו דאדר ראשון אין צריך לחזור אם הזכיר על הניסים. (ש"ת ר' עקיבא יוסף א"ח ח"ב סי' תנ"ו).

חידושי רבנו חיים הלוי על התנ"כ עם מורשת הגר"ח
 כרך שני

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות
 הפצה ראשית
 בארץ: ספריית - אחים נשלה • בוד"ץ: עם הספר - לעניין
 מכון מורשת הגר"ח • moresheshagrat@gmail.com

כיל מסאות. עיונים. עיונים. כותרות. פקודות ופילואים
 מהורה מושקעת ומורחבת
 ...
 ספר שלישי - ומצא בשלבי עיניה
 ...
 כפי כן היפועו
 בדרפסה שניה סוף הראשון
 שנתקבל כדבריה יתירה בעולם התורה
 כולל הלכות:
 • תפילין • שבת • ימים יחלוצה •
 מאכלות אסורות • הרומות • קרבן
 ספס • כעילה

הפטרה. אתה בן אדם הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם ומדדו את תכנית. צ"ב מה כלימה על ידי כן. ונראה לי דלכאורה צ"ע למה צריך יחזקאל להגיד צורת הבית של לעתיד לבא הלכתא למשיחא, הרי כשיבא משיח הוא יאמרו בזמנו. אמנם שני דרכים ישנו למשיח, כדאמרו 'זכו אחישנה, לא זכו בעתה', דאם זכו אז 'ארו עם ענני שמיא', והגאולה יהיה בדרך נס, [ומשיח יאמר לנו איך לבנות הבית]. אבל אם לא זכו, אז 'ועני רוכב על החמור' בדרך הטבע. (ע' אוה"ח פ' בלק עה"פ אראנו), ואז יהיה הגאולה כדברי שמואל (ברכות לד.) שאמר

מלכות הרשעה שיבנה בית המקדש, הושיבו פפוס ולוליאנוס (ב' אחים צדיקים) טרפזין (שולחנות עם קופות כסף) מעכו עד אנטוכיא והוי מספקין לעולי גולה כסף וזהב וכל צרכם עכ"ל, הרי שרצו לבנות בית המקדש השלישי בעצמם.

ב כן נקט ג"כ המ"ב בסימן תרצ"ז סק"א, ובשעה"צ שם סק"ב כתב דמקורו הוא מהחמד משה שכתב דהא מדינא היה ראוי לעשות באדר ראשון, אלא שלסמוך גאולה לגאולה עדיף טפי, א"כ הוה מעין המאורע.

ג הגר"פ פערלא (נשה י"ג דף קיב טור ד') דדק מהמדרש (ב"ר סד:): שבית המקדש השלישי יש לבנות בידי אדם, (ולאו דוקא ע"י משיח), וז"ל המדרש: בימי רבי יהושע בן חנניה גזרה

ספר מנחה חדשה להרה"ק רבי ברוך פנחס מסקאליע זי"ע
 שכתב בהקדמת הספר בזה"ל:

ואקוה לה, מי שיחזיק ספר זה בביתו ובפרט מי שילמוד בו, כי זכות של תיבת "בראשית ברא" יגן עליו שיהיה לו רפואה לכל אבריו, כי "ברא" לשון רפואה. וזכות אבותי הקדושים יגן עליו ועל כל ישראל, שירפא לכל גופינו ויסלח לכל עונינו, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו.

בראשית ברא וכו'. והנה איתא בתיקונים (תיקוני זוהר יח, מו, מז, סו, ע) בראשית **בְּרָא שֵׁית**. נ"ל בעז"ה ע"פ מה דאיתא בתיקונים (תיקוני זוהר הקדמה [דף יז א]): פתח אלי' ואמר, רבון עלמין דאנת הוא חד ולא בחושבן, אנת הוא עילאה על כל עלאיין, אנת סתים על כל סתימין, לית מחשבה תפיסה בך כלל. אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין, וקרין לון עשר ספירין, לאנהגה בהון עלמין וכו', ואנת הוא דקשר לון ומיחד לון וכו', עכ"ל. וזה נוכל לומר בעז"ה, "**בְּרָא שֵׁית**" פירוש ששה ספירות **חג"ת נה"י**, ו"בראשית" נמי מאמר הוא היא **מלכות**. "ברא" - **ב' היא בינה, ר' הוא חכמה, א' הוא פלא עליון כתר**. "אלקים את השמים ואת הארץ", פירוש כמאה"כ "הלוא את השמים ואת הארץ אני מלא" (ירמיה כג כד), [וכל ספירן כל חד אית ליה שם ידיע...], ואנת לית לך שם ידיעא, דאנת הוא ממלא כל שמהן, ואנת הוא שלימו דכולהו, [ונכד אנת תסתלק מנהון, אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא], כדאיתא שם בתיקונים (תיקוני זוהר שם [שם ע"ב]). וזה אלקים את השמים ואת הארץ, [היינו, שמקיים את הספירות הנרמזות בשמים ובארץ], והבן.

פסולות משום דרק בני אהרן כשרות ולא בנות אהרן. עוד תירצו כיון שלא נצטוו בנות אהרן בבגדי כהונה לכן לא מיקרי מחוסרי בגדים, ע"ד. וכתב הגר"י ענגיל דשני תירוצי התוס' מיתלא תליא בזה, דבתירוצי הב' ס"ל דצורך בגדי כהונה אינו לצורך הכשרת העבודה, אלא לצורך הכשר הכהן, דחסר בקדושת כהן אם אין בגדיהם עליהם, לכן נשים דלא נצטוו בזה, אין חסרון בקדושת כהונתם, והוי שפיר כהונתם עליהם גם בלי בגדים. אבל בתנ"א ס"ל דבגדי כהונה משמש לצורך הכשרת העבודה, לכן ליכא חילוק בין אנשים ונשים, לכן הוצרכו לומר דמירי שלבשו את הבגדים.

את כבודם, וממילא לא יאמרו עליו ג"כ חסרונות, שאין אדם נקי מזה.

ושבצת הכתונת שש. ראשי תיבות 'שוה', ועם תיבות 'שש', זה 'שוה שש'. ירמז דמי שרוצה להיות שומר ברית קודש שהיא מדה הששית 'שש', צריך להיות עניו ובעל השתוות, ולא יהיה לו שום נפ"מ אם ישבחוהו או יגנוהו, ואז יוכל לשמור פיו שלא להשיב למעליבו, וברית הלשון כנגד ברית המעור כידוע.

ליכות פ.ב.ע.י להצלחה בכ"ע

אין הולכין בממון אחר הרוב. הנה במקח טעות, כגון במוכר שור לחברו סתם, ולא אמר הלוקח אם לקח את השור לחרישה, או לשחיטה, ונמצא נגחן. אין השאלה נפתרת בגזרת הדין של זיל בתר רובא, ואין הדבר נחתך על יסוד שרוב בני אדם בימים ההם קונים שורים לחרישה, ומהסתם גם לוקח זה כאחד מהם, ומקחו מקח טעות, כי שור נגחן אינו בגלל שורים ששבחם הכתוב 'ורב תבואות בכוח

שור', ואינו שור לעול ולעבוד בו עבודת השדה.

הוטעם הוא, כי דין רוב חקקה לנו התורה, ולולי מקרא כתוב דאזלינן בתר רובא (ע' חולין יא. ורש"י שם דף יב. דזה הלכה למשה מסיני), לא היינו מקיימים הנחה זו מסברא, יען וביען שהכלל זיל בתר רובא' אינו משמש בתור בירור נכון על עצם המאורע שכך היה המעשה, אלא ספק כזה שאינו שקול ומוכרע לצד אחד, התירה התורה באיסורין, אבל לעולם לא נפיק הדבר מכלל ספק (ע' שטמ"ק ב"מ ו). וכל מה שלא נתברר על נכון, אינו מכריע את הכף בדיני ממונות, ואין מוציאים ממון אלא בהוכחה גמורה על כונת בעלי הריב בשעת המעשה של המקח והממכר אם לקח את השור לחרישה או לשחיטה, ולכן הלכה נפסקה בבית המדרש 'כי אזלינן בתר רובא, באיסורא, בממונא לא' (ב"ב צב.), או כלשון הירושלמי (כתובות פ"ב) 'לא הלכו למידת הדין בממון אחר הרוב'.

ליכות מ.פ.ב.פ.ו. להצלחה בכ"ע

מעלת טבילה לפני התפילה. מקובל בשם הבעש"ט הק' זיע"א שקיבל על עצמו שטבילה אחת לא יזיק אף פעם. ולכן אם המים של המקוה קר או חם מאד, יכול ליטבול פעם אחת, ומובטח שלא יזיק לו. ולפני כמה זמן סיפר לי ת"ח זקן שהלך לטבול בחנוכה, והמקוה

ובזה מובן הא דכהן גדול שעבד עבודת כהן הדיוט בכל השנה עבודתו בח' בגדים, דהיינו משום דבגדים דין הוא בכהן, ולהכי כשכהן גדול עובד אפי' עבודת כהן הדיוט צריך ח' בגדים כדן כהן גדול, דאם בגדי כהונה הוא רק דין בעבודה, הרי עבודה זו הוא עבודת כהן הדיוט.

העבודה מתחללת אם עבדה כהנת בלי בגדים, לכן אם קמצה כהנת, יחזור כהן בבגדים ויקמוץ ולא נפסלה המנחה בקמיצת הכהנת, לזה בעינן קרא

לומר דכהנת מחללת הקרבן בעבודתה, ע"ש. וכתב הגר"י ענגיל וז"ל: מבואר מדברי המהר"ט להדיא דאף דלא נצטווה כהנת על הבגדים ואין בה חסרון, מ"מ גוף העבודה מיהת צריכה לבגדים, ואי אפשר לה שתיחשב עבודה כל שלא היתה בבגדי שרת, וא"כ הרי דברי האוה"ח הנ"ל הם היפוך דברי המהר"ט.

לע"נ הג"ר נתן נטע ב"ר אשר נוסקין זצ"ל יא"צ ט"ו סבת **והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפי סביב וגו' לא יקרע.** עיין בספר הק' זכרון זאת, ועל פי דבריו הק' יש לפרש כך: 'והיה' הוא לשון שמחה, ואמר הכתוב דשמחה לאדם אשר 'פי' שלו, ישמור אותו כשידבר, כי 'ראשו' - תיכף שמתחיל לדבר, אז 'בתוכו' מגלה לכל מה שבפנימיותו, כאומרם 'כל הפוסל במומו פוסל', וא"כ למה לו לצרה הזאת להודיע בפני אחרים חסרונותיו שלא ידעו מהם, וכשיזכור זאת, אז 'שפה' היינו גדר 'היה לפי', שיצמצם בדיבור שלא ידבר הרבה. 'סביב' - אותם האנשים שעומדים סביבתו, 'לא יקרע'

הופיע

ערוך לנר - ברכת הבית

על מסכת כריתות

מהדורה מפוארת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחניות הספרים המובחרות
 הפצה בארץ: גיטלר. הפצה בחו"ל: לעוז'ץ
 ליתר פרטים: eytauber@gmail.com

' ולפיכך כתב המ"ח (מצוה צ"ט), דור שעבד עבודה בלא בגדי כהונה, באופן שהוא פטור משום זרות כגון שהיה שוגג, אינו חייב מיתה בידי שמים ולא מלקות על שעבד מחוסר בגדים, אפילו אם היה מזיד על איסור זה, עכ"ד.

הרה"ק בעל אוהב ישראל מאמטא זי"ע אמר:
כל מי שידליק נר לעילוי נשמתו - ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל - אעשה לו טובה. (אוצר ישראל).

היה חם מאד והתחיל להרגיש ברע, והזמינו אמבולנס להביאו לבית החולים, וכמה שבועות היה חולה. ואני בטוח שאם היה טובל רק פעם אחת לא היה קורה לו שום דבר בכח הבטחת מרן הבעש"ט זיע"א, [אבל הוא טבל עצמו יותר מפעם אחת]. והכ"א העירני, שיתכן שהבטחת הבעש"ט היתה רק כשאין לו אפשרות אחרת, שיש רק בור מים אחד, אבל כשיש לו באותו מקום אפשרות לטבול במקוה שלא כ"כ קר או חם, יתכן שצריך להיזהר כזה. והנה מי שלא טובל בזמן שצריך, אז כח של הסט"א שולט עליו, וידוע כי אנו גורמים ע"י תפילתנו ותורתנו שפע בכל העולמות, וגם המלאכים נזונים ע"י תורתנו ותפילתנו, וכל יום ויום נעשה בירורים חדשים, ומה שנעשה היום לא נעשה אתמול, וכל יום ויום מעלים התפילות שלנו ושל אבותינו עד אברהם יצחק ויעקב, דתפלותנו מצטרפים עד לתפלות אבותינו אבות הקדושים, וכשהאדם הוא בטהרה, אז יש בכוחו לעשות כל הבירורים ועליית העולמות, ואם ח"ו האדם הוא טמא, והוא תחת שלטון הסט"א, איך יעלה כל התפילות עד התפילות של אברהם יצחק ויעקב, ואיך נהיה תפלתו מקובלת להקב"ה, דאז תפילתו תועבה. והנה מוכרח האדם לטהר כתמי הנשמה בעודו בחייו טרם צאתה מעוה"ז, ולכן צריכים כל יום ויום לחזור בתשובה ולהיות טהור מכל טומאות הגוף,

ויתפלל ערב ובוקר בכונת הלב ויבכה על עונותיו ויתחרט בהן, כי למעלה בשמים יש פתח שהקב"ה חתר לה, ונפתח פתח הזה שלוש פעמים בכל יום, ועומדת פתוח לקבל תפלות של בעלי תשובה שמתפללים בהכנעה ושופכין דמעות בתפלתן קמי דקוב"ה, וצריכים להשיג שיראה שלא יהיה אצלו דברים המעכבות את התפלה, ולכן מבואר בספה"ק ד'זהר האדם ביום שאירע לו מקרה בלתי טהור, שיטהר עצמו בבוקר קודם התפלה בטהרה ראויה במקוה טהרה, וכל הנזהר בזה ינצל מכתמי נגעי בני אדם שהם חופפים סביב הקבר ומצערים אותו בקבר.

בשורה טובה
שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר
חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על מסכת חלה
במהדורה מפורארת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המוכרות
הסעה ראשית: עם הספר - ר' בנימין לעווין
והרב יצחק מיטניק שליט"א 347-322-0000

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר
וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **צדקת הצדיק** - לובלין, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול** - הר המנוחות אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

דרוש מהרה"ק רבי עקיבא יוסף שלינגר זי"ע

שכתב על הלומד דרוש זה

'מסוגל להמשיך עליו זכות מטתו שלימה של יעקב אבינו זיע"א'

[אות ב']: ועוד הביא הפרשת דרכים ראייה דיצאו מכלל בני נח גם להקל, מהפסוק 'וירא את העגלות', דאמרו חז"ל סימן מסר לו שעסקו בפרשת עגלה ערופה. וקשה דאיך למדו תורה, הא בן נח שעוסק בתורה חייב מיתה, על על כרחך שדינים כבני ישראל לגמרי. עוד הביא הפרשת דרכים ממהר"ש יפה, וז"ל: קשה דהיכי נסיב יעקב שתי אחיות. ויש לומר דאחר שנימוול אברהם, נבדל הוא וזרעו מדין שאר בני נח, וכשנשא יעקב שתי אחיות וגיירן לית בהו איסור קורבה דהו"ל כגר שנתגייר, דמדין תורה לית ביה איסור קורבה ונושא אפילו אחותו, עכ"ל מהר"ש יפה. וכתב הפרשת דרכים, וז"ל: והדבר פשוט, שכל זה הוא אי אמרינן דיצאו מכלל בני נח לגמרי, חשיבי רחל ולאחיה כגר שנתגייר דלית בהו קורבה, אך אם לא יצאו מכלל בני נח להקל, איך הותרו לו רחל ולאחיה כיון דלבני נח חשיבי עריות, עכ"ל. וכבר קדמם בזה בספר הפליאה, וז"ל: מה שנשא יעקב שתי אחיות, בהיתר נשואם, דהא גר שנתגייר כקטן שנוולד דמי, א"כ נתבטלה האחות מהם, וכדין עשה מה דעשה, ולמה נתעוררו חז"ל לומר דכיון שנשא שתי אחיות לכן לא קבר את רחל במערה כי היה מתבייש מהאבות, רבון כל העולמים, אדם שעשה כדן שיתבייש, וא"כ לא יקבר עצמו במערה, כי יאמרו לו האבות לך מאתנו כי עברת על שתי אחיות, ע"ש באורך. והנה הפרשת דרכים לפי שיטתו דדינים כבני ישראל לגמרי, מפרש בזה המדרש רבה (פצ"ח): אז חללת יצועי עלה, א"ל יעקב איני לא מרחקך ולא מקרבתך, עד שיבא משה שכתוב לו 'ומשה עלה אל האלקים', מה שדעתו רואה לעשות בך עושה, כיון שבא משה, התחיל מקרבו שנאמר 'יחי ראובן' ע"כ. ופירש הפרשת דרכים, כי בלהה היתה פלגש בלא קידושין, ולא חשיבא אשת יעקב, וגבי בני ישראל קיי"ל נושא אדם אנוסת ומפותת אביו, וה"ה פלגש (אה"ע סי' ט"ו סעיף ה'), משא"כ ב"נ דאין בהם קידושין אלא בבעילה תליא מילתא, והוה אשת איש ואשת אב, ובזה היה יעקב נסתפק אם יצאו מכלל בני נח לגמרי ויש להם דין ישראל, או לא יצאו. דאם יצאו, אין על ראובן עון אשר חטא, דלא חשיבא בלהה אשת יעקב, ואם לא יצאו מכלל בני נח, יש על ראובן חטא דאשת איש ואשת אב. וזהו שאמר יעקב לראובן אני לא מרחקך, דשמא יצאו מכלל בני נח, ואיני מקרבתך, דשמא לא יצאו מכלל בני נח, עד שיבוא משה, שהוא גם כן עמד בחקירה זו, ושאל למלאכים אם חייב המצרי מיתה כדן גוי המכה את ישראל, משום דמימות אברהם יצאו מכלל בני נח עד סיני, והשיבו לו המלאכים הן, דחייב מיתה משום דיצאו מכלל בני נח, ועשה מעשה על פיהם והרג את המצרי. ואם כן משה הוא יקרבתך, דכיון שנפשט לו הספק וגזר אומר דיצאו מכלל בני נח, א"כ אין לראובן עון אשר חטא במעשה בלהה, ומשום הכי אמר משה 'יחי ראובן', עכ"ד הפרשת דרכים. אבל הרמב"ן יש לו שיטה אחרת לגמרי, וכתב (ויקרא יח:כה, ובראשית כו:ה) דאבות שמרו התורה כבני ישראל רק בא"י, משא"כ בחו"ל לא שמרו התורה, ולכן נשא עמרו דודתו, ויעקב ב' אחיות, ונתעברה מבנימין קודם שנכנסו לארץ, אבל מיד כשנכנסו לארץ לא נגע בה וכו', ולכך מתה רחל בדרך בתחילת בואם לארץ, כדי שלא ישב עם ב' אחיות בא"י, ע"ש. **[המשך בשבוע הבא].**